

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

BIURO REDAKCJI I EKSPEDYCJA ul. Chorażczyzna 31.
ADMINISTRACJA ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorażczyzna 31, w biurze dzienników J. SOKOŁOWSKI I SKA Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
za prowizją

120 Mk

PRENUMERATA:

	miesięczni:
w Łwowie bez dostawy	2500 — Mk
w Łwowie z dostawą	2700 — Mk
przesyłką pocztową w Polsce	2700 — Mk
przesyłką pocztową w innych państwach	3200 — Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmie Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 5-2 i 6-7; biuro J. Sokołowski i Ska ulica Jagiellońska 7.

Blok mniejszości narodowych.

Przywódcą sjonistów Małopolski wschodniej, poseł dr. Reich, interwiewowany przez współpracownika „Kurjera Lud.”, poczynił szereg uwag, godnych podniesienia choćby dla tego, że pierwsze skrzypce bloku mniejszości narodowych spoczywać będą w ręku właśnie sjonistów.

Owoż wyraził się on, że blok wspomniany, jako jednolita organizacja pomyślany był tylko dla celów wyborczych, co jednak nie wyklucza możliwości, że w sprawach dotyczących wszystkich uczestników bloku będą oni występowali na terenie sejmowym solidarnie.

W sprawie utworzenia Rządu klub żydowski uważa swe stanowisko zawisłe od stanowiska innych stronnictw sejmowych wobec słusznych postulatów ludności żydowskiej. Wreszcie udział ich w wyborze najwyższej głowy Państwa uzależniony będzie od całego spłotu innych zagadnień państwowych.

Zakończył pos. Reich swe wywody zapewnieniem, że posłowie żydowscy będą mieli na uwadze zarówno interesy Państwa polskiego, jak i swe zobowiązania wobec ludności żydowskiej.

To ostatnie zdanie jest właściwie sumarycznym zebraniem wszystkiego, co w poprzednich pos. Reich wyraził. Ma zaś ono janusową dwoistość lica, jak wogóle wynurzenia przedstawiciela sjonistów cechuje ogromna rezerwa, wszędzie w nich stoja otworem furtki do przejścia w tę, czy tamtą stronę, gdzie większych spodziewać się należy korzyści.

Interesowi Państwa przyrzeka dr. Reich imieniem swego stronnictwa złożyć należną daninę — nie dziwi nas wcale, jeśli równocześnie zapowiada, że bronić będzie interesów żydowskich. Idzie więc tylko o to, by owe interesy zechciały ujednoczyć się z interesem Państwa. To bowiem dr. Reich przyznać musi, że bywały pomiędzy temi dwiema kategorjami rozdźwięki i to — nie z tej strony Państwa.

Byłoby więc niezmiernie dla obu stron pożądane, by zarówno dr. Reich, jak jego towarzysze klubowi, działali w duchu lepszego zrozumienia własnego i państwowego interesu na tym, którzy ich wysłali do Sejmu. O dobrej woli Rządu polskiego chyba dr. Reich nie wątpi.

Mamy nadzieję, że znajdzie się ona i po drugiej stronie. A do tej nadziei uprawnia nas choćby enuncjacja sjonistycznej „Chwili”, która we wczorajszym numerze pisze:

„Jakośkolwiek ukształtuje się rola żydów w Sejmie i Senacie, warszawski blok mniejszości kategorycznie zastrzegł się przeciw imputowaniu mu choćby cienia jakiegokolwiek antypaństwowego tendencji. I żąda, by ten dogmat był brany w rachubę polityczną każdego poważnego publicyście, zainteresowanego w tem, co będzie.”

Wyniki wyborów do Sejmu i Senatu.

Warszawa. (PAT.) Dziś 17. bm. o godz. 9.30 rano odbyło się w gmachu Sejmu posiedzenie państwowej Komisji wyborczej pod przewodnictwem Generalnego Komisarza p. Bresiewicza.

Wedle nadeszłych wczoraj na ręce Generalnego Komisarza wyborczego protokolarnych wiadomości, wybrani zostali w okręgu przemyskim posłami na Sejm: Z listy nr. 1: Walenty Toczek i Jakób Pawłowski, z listy nr. 2: dr. Herman Lieberman, z listy nr. 3: Stanisław Rymer, z listy nr. 18: Izidor Wiewiórski, z listy nr. 17: dr. Leon Reich.

Generalny Komisarz wyborczy stwierdza, że do dzisiaj brak jeszcze wiadomości wyniku wyborów do Sejmu z okręgów: Kowel, Nowogródek i Święciany. Co się tyczy wiadomości o wynikach wyborów do Senatu, to napływają one bardzo powoli.

Warszawa. (PAT.) 16/11. Na ręce generalnego komisarza wyborczego p. Bresiewicza wpływają w dalszym ciągu wyniki wyborów do Sejmu. Z okręgu 56 uprawnionych było do głosowania 196.442, głosowało 109.174, ważnych głosów oddano 107.717. Lista 2 otrzymała głosów 2.486, 3 — 2981, 6 — 3574, 12 — 3483, 16 — 97.184, 20 — 924, 22 — 38, 23 — 13, 25 — 24, 24 — 10. Wobec tego wybrani zostali wszyscy kandydaci listy 16, a to Potworski Samuel, prawnik, Prot Sruł, rabin, Pirogow Mikołaj, lekarz, Luczkiewicz Marek; rolnik, Kanarewicz Wasyl, nauczyciel. Ponadto otrzymał generalny komisarz depeszę z Katowic o wyborach do Senatu, w okręgu 39, Katowice. Uprawnionych do głosowania 366.926. Oddano głosów ważnych 244.997. 1 otrzymała 4512, 2 — 29.895, 7 — 30.303, 8 — 107.061, 16 — 72.201, 23 — 967. Wobec tego wybrani z ósemki Wojciech Korfanty i Jan Kowalczyk, a z 16 Tomasz Szczepomik i Kurc Majer.

Warszawa. (AW.) Wśród znanych działaczy Ch. Związku J. Nar. wejdą do Senatu: Koskowski, Baliński, ks. Teodorowicz, Bartoszewicz, Stecki, ks. Żebrowski, ks. Adamski, ks. Stychel, Władysław Grabski, Brandys, bisk. Sapięha, Maciejewicz, Trampczyński, Skirmunt, Kiniorski, Nowodworski, Kasznica, Karcki, Jabłonowski i Szabeko. Pośród P. P. S.: Limanowski Prauss, Kopeczyński, Misiulek, English, Siedlecki, Posner. Z P. S. L.: Bojko, Długosz, Nowak, Krzyżanowski, Wysłouch, Buzek. Z Wyzwolenia: Woźnicki, Nowicki, Kałiński, Kaszyński, Zubowicz i Osipiński. Z mniejszości narodowej: Hatsbach, Srebrannikow, Mendelsohn, Karpiński.

Warszawa. (PAT.) Przebywający od dłuższego czasu w Krakowie prezydent stronnictwa PSL, Wincenty Witos, przybył do Warszawy celem wzięcia udziału w posiedzeniu głównego zarządu stronnictwa. Tematem obrad będzie stanowisko stronnictwa wobec wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałków Sejmu i Senatu, oraz sprawa podziału mandatów w okręgach, w których wybrano jednego i tego samego posła, jako postawionego na pierwszym miejscu.

Warszawa. (PAT.) W niedzielę najbliższą odbędzie się posiedzenia zarządów głównych stronnictw P. P. S. i N. P. R. w sprawie taktyki tych stronnictw w Sejmie i Senacie.

Warszawa. (AW.) „Ekspress” przynosi wiadomość, że Marszałek Trampczyński opracował regulamin dla Senatu pod względem treści ostrzejszy od sejmowego.

Warszawa. (AW.) „Ekspress” donosi, że Ch. Zw. Jedn. Nar. wysuwa na stanowisko Marszałka Senatu senatora Trampczyńskiego.

Krwawa walka Litwinów o urny wyborcze.

Warszawa. (AW.) Ludność pasa neutralnego między Litwą a Polską dokonała samorzutnie wyborów do Sejmu. Głosowało 9.000 osób na 11.000 uprawnionych. Wystawiono 2 listy nr. 30 i 31. Litwini starali się wyborom przeszkodzić i pochwyć urny wyborcze. I tak w rejonie wsi Awitzańce, Litwini przedostawszy się na tyły komisji, wiozącej urny wyborcze, zamierzali zaatakować konwojentów i zdobyć te urny. Zostali jednak wzięci w ogień milicji ludowej, wobec czego cofnęli się, zostawiając na miejscu 2 zabitych i kilku rannych. W momencie walki urny zdołano unieść i szczęśliwie ukryć w bezpieczne miejsce.

Wilno. (AW.) Wybory w pasie neutralnym objęły przestrzeń od Smół do Okienik (pow. Trocki); na przestrzeni tej utworzono 18 obwodów wyborczych. Przebieg głosowania był spokojny. Widoczny był również nadzwyczajny entuzjazm głosujących, o czym świadczy ich udział, przekraczający 83 proc. Litwini próbowali bez skutku zresztą przeciwdziałać wyborom. Wystawiono 2 listy nr. 30 i 31. Pierwsza otrzymała 2.000 głosów, druga 6.000. Jako poseł pasa neutralnego przeszedł kandydat listy nr. 32: dr. Zajaczkowski, lekarz, rolnik i działacz społeczny.

Gazety zagraniczne o pożyczce złotej.

Warszawa. (PAT.) 16/11. Wychodząca w Zurichu „Neue Zürcher Zeitung” parokrotnie już zamieszczała artykuły o polskiej pożyczce złotej, podkreślając, że pożyczka ta może znacznie poprawić polskie środki finansowe. Jest to pierwsza pożyczka wewnętrzna nie narażająca posiadaczy na niebezpieczeństwo strat z powodu spadku waluty. Z pism francuskich pisze ostatnio „Oeuvre”

o pożyczce złotej i wskazuje na wybitne jej zalety, ponieważ pożyczka zabezpiecza posiadaczy zarówno przed inflacją jak deflacją. Jest to nowy system pożyczki, który z pewnością znajdzie w przyszłości naśladowców. Prasa czeska śledzi bacznie rozwój pożyczki i przytacza szczegóły, podawane o pożyczce złotej w prasie warszawskiej.

Z prasy ruskiej.

Lwów dnia 17. listopada 1922.

NA BEZDROŻU.

Pod tym tytułem zamieszcza „Swoboda” z dnia 17. bm. artykuł, w którym w bardzo ciemnych światłach maluje przyszłe losy Rzeczypospolitej w związku z brakiem zdecydowanej większości w Sejmie i Senacie. Rząd, który się wyłoni — wedle wszelkiego prawdopodobieństwa pozaparlamentarny. — nie potrafi skutecznie się przeciwstawić trudnościom natury tak zagranicznej, jak i wewnętrznej. Wewnątrz szalejąca drożyna, możliwość zawiruszeń wewnętrznych, strażki — na zewnątrz zaś szereg niezalatwionych kwestji, niebezpieczeństwo wojny od wschodu (!), czego znakiem wystarczającymi dla autora jest obecne nieporozumienie na tle rang dyplomatycznych między Polską a Rosją.

Artykuł powyższy opiera się, jak to wynika z częstych powoływań się, na prasie polskiej, przyczem bardzo niezręcznie dobrano z niej te najbardziej pesymistyczne poglądy, by wśród tych, na których „Swobodzie” zależy, wywołać odpowiedni nastrój. Polska — wedle tego artykułu — jest bardzo słabym państwem, stojącym tuż tuż przed katastrofą, a więc „na pochyłe drzewo nie można skakać”. To zdaje się być ostateczną konkluzją tego artykułu.

SÓL W OKU.

Na przekór jednak powyższym twierdzeniom, nie brak jednak wśród społeczeństwa ukraińskiego jednostek i grup, które chciałyby, by stosunki rusko-polskie ułożyły się wedle możliwości najlepiej. Kołomyja jest obecnie centrum tego coraz bardziej rozszerzającego się ruchu, zmierzającego z jednej strony do uzyskania modus vivendi w ramach Państwa polskiego, a z drugiej do skutecznego przeciwstawiania się szalejącej destrukcyjnej a szkodliwej dla ludności ukraińskiej agitacji trudowickiej, utrudniającej uzyskanie takiej platformy. Seljańska radykalna partja z b. posłem Lawrukiem na czele poczyniła się coraz energiczniej i skuteczniej przeciwstawić niszczytelnej robocie inteligencji ukraińskiej, wnoszącej zamieszanie i utrudniającą pokojową twórczą pracę. Miara wzrostu wpływu tej partji jest wściekłość nacjonalistycznej prasy ukraińskiej, wyrażająca się w kublach oszczerstw, rzuconych na przewodników tej partji, między innymi obranego posłem do Sejmu polskiego p. Załuckiego. Wściekłość ta powinna być zachętą dla przewodników tego ruchu, gdyż złość jest zawsze oznaką bez-

siły — w tym zaś wypadku bezsiły pałki i rewolweru.

Ku czci Tadeusza Żulińskiego.

Dnia 1. listopada w państwowym Seminarjum nauczycielskim im. Elzy Orzeszkowej, przy ul. Nowolipki 11 w Warszawie, odbyła się uroczystość poświęcenia tablicy pamiątkowej ku czci Romana Żulińskiego, byłego członka Rządu Narodowego w 1863 r.

Tablica umieszczona po lewej stronie dawnego gmachu gimnazjalnego, ma wyryty następujący napis:

ROMAN ŻULIŃSKI
PRZEWODNIK UKOCHANY
MŁODZIEŻY
MĘCZENNIK SPRAWY WOLNOŚCI
STRACONY 5. SIERPNI 1864 r.
W TYM GMACHU NAUCZAŁ.

W dużej sali gimnazjalnej, pięknie udekorowanej, z portretem Żulińskiego, przemawiali wobec licznie zgromadzonych przedstawicieli świata naukowego i pedagogicznego, oraz młodzieży: dawni uczniowie Żulińskiego — prof. Samuel Dickstein i dyrektor gimnazjum W. Górski, uwydatniając ważniejsze fakty ze wspomnień o Żulińskim, oraz zasługi jego jako profesora, działacza i obywatela patrioty.

Przytaczamy tutaj dostarczony nam wyjątek z listu do rodziny Żulińskich we Lwowie:

„Jestem pod wrażeniem uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej na cześć śp. Romana Żulińskiego. Brałem w niej udział osobiście i chcę przesłać o tem com widział kilka słów Czcigodnej Pani.

Pierwsza połowa programu odbyła się w sali rekreacyjnej szkoły, a obecnego seminarjum żeńskiego przy ul. Nowolipki 11, tj. w gmachu szkolnym, w którym wykladał śp. Roman. Na katedrze widniał oparty na stalugach duży portret śp. Romana, otoczony kwieciami. W pierwszych rzędach krzesel zasiadli: prezydent miasta Nowodworski i liczni przedstawiciele Ministerjum oświaty, Rządu i miasta. Sala była pełna. Po lewej stronie ustawił się chór żeński seminarzystek, po prawej pluton harcerek z sztandarem z orłem polskim. Wśród obecnych byli weterani z 1863 r. i uc-

niowie śp. Romana. Zaczęła się uroczystość od odegrania hymnu „Boże coś Polskę” na detych instrumentach przez uczniów szkoły Górskiego, ustawionych na galerji. Następnie chór seminarzystek odśpiewał „Bogarodzica Dziewica”, poczem prof. Szober przemówił do zebranych, kładąc nacisk na łączność przyszłości z przeszłością w teraźniejszości przez nauczycielstwo. Wiare, że przyszłość naszą musimy czerpać z przykładów i zmagani się naszych przodków i oddawszy hołd śp. Romanowi zakończył swe przemówienie krzykiem „Sursum corda!” Następnie przemówił prof. Dickstein, uczeń śp. Romana, odzwierciedlając jego życie w sposób porywający do łez. To była apoteoza wszystkich czynów tego człowieka, a już najtwardsi nie mogli słuchać bez wzruszenia opowiadania p. D. o ostatnich chwilach śp. Romana, których do ostatniej sekundy był świadkiem. Przemówienie Górskiego, ucznia śp. Romana, któremu nosił przed 60 laty kajety do nieszkowania, było hołdem dla całej rodziny śp. Żulińskich. Mówił o ojcu, matce, o śp. księdzu Kazmierzu, Tadeuszu, Józefie, Aleksandrze i Edwardzie. O pierwszych pięciorgu mówił bardzo szczegółowo, wypuklając wszystkie ważniejsze momenty z ich życia. Słuchało się tego wszystkiego jak bajki, a ja odtworzyłem sobie dużo wspólnych chwil z przeszłości, szczególnie co do stosunku z śp. panem Józefem i księdzem Kazmierzem. Mówił także i o synie Czcigodnej Pani Dr. Tadeuszu Żulińskim, pracującym w organizacjach tajnych pod pseudonimem „Roman”.

Druga część uroczystości odbyła się na ulicy przed gmachem szkolnym. Niebo było zachmurzone, ołowiane, zimno przenikliwe. Policja zamknęła przejazd przez ulicę. Ksiądz prefekt mówił, jak natchniony, poczem odsłonięto tablicę z napisem (podanym wyżej). Po odegraniu przez orkiestrę „Jeszcze Polska nie zginęła” rozeszliśmy się do domów, zachowując w swych sercach niezwykłe wrażenie w dzisiejszych tak strasznie zmateralizowanych czasach. Tym razem Warszawa pokazała swe oblicze z innej strony — przedstawiała mi się taką, jak nieraz o niej słyszałem. Warszawa była tym razem naprawdę kochana, a ludzie biorący udział w opisanej uroczystości, jakby nie dzisiejsi, choć 95 procent obecnych nie mogło namiętać czasów śp. Romana.”

C. S.

MIECZYSLAW OPALEK.

7)

Roturny, błazeńskie dzwonki i czarnoksięska szkatułka.

(Z cyklu: W światku prababek.)

(Ciąg dalszy.)

Na monotoność widowisk społeczeństwo pierwszej połowy XIX. wieku uzależnić się nie mogło. Wielką była różnorodność w tem, co wędrowni szcudrzy szafarze rozrywek widzom podawali. Również sto lat temu urządził niejaki Metzler w domu Lewakowskiego w rynku „gabinet rzymski biblijnych przedstawień”. W kilku grupach figur woskowych naturalnej wielkości, przedstawiono parę scen biblijnych starego Zakonu i z życia Chrystusa. Ogłoszenie Metzlera dowodzi, że przedsiębiorcy widowisk dalecy od specjalizowania się nie gardzili niczem, co mogło tylko zaniepokoić ludzką ciekawość. Prócz figur woskowych obwoził bowiem Metzler po świecie inny jeszcze fenomen. „Również widzieć można — dorosł on — u podpisanego w domu pod l. 238 przy rynku na dole w sklepie, podziwienia godne dziecko, urodzone w Polsce niedaleko Kalisza. Ma ono dopiero lat 9, szerokie jest w piersiach trzy ćwierci łokci, obwód całego ciała wynosi łokci dwa i ćwierć, grubość nogi jeden i pół łokcia, wzrost jeden i ćwierć łokcia, waży zaś 192 funtów wiedeńskich. Osoby znakomite płacą podług upodobania; zwy-

czajna cena wnijsia jest kr. 30, dla dzieci i służących połowa tejże”. Szły więc osobyby znakomite, mniej znakomite i całkiem nieznakomite patrzeć na dziwo, a gdy już napatrzyły się do syta, zapakował Metzler swoje figury, zabrał dziecko bryłę niekształtną i w świat pojechał, kusić dalej osoby znakomite i prostaczków. Jakiś znowu Ignacy Liebich z Temeszwaru pokazywał w brudnym żydowskim zajęździe karła-pokurcze, które mimo 74 lat życia nie miał ani jednego siwego włosa i przygrywając na pischalce, tańczył ochoczko czardasza. Pendancem stanowiła siedemnastoletnia albinoska z czerwonymi oczyma i mlecznej białości włosami, śpiewająca dyszkantem i basem naprzemian. Podobne kurjoza i sensacje trafiały się często. Między błędnymi ryccerzami przemysłu rozrywkowego grasowały bowiem i takie indywidualia, dla których najtrafniejsza nazwa brzmięłoby powinnna; wyłacie osobliwości, eksploatatorzy złośliwych wybryków natury.

Nie wszystko to jeszcze przezacna publiczności, piękne damy w koafiurach wymyślnych, panowie w dobrze skrojonych surdutach, a i ty gawiedzi wielkomięjska, co gromadą nianiek, gemajnow z pałku Deutschmeistrów i szwieckich chłopaków wypatrujesz nowych cudów w obskurnej oberży Judki, czy nad Peltwią na Wałach.

Nowość, dziw nad dziwy! Pierwszy grotesktancerz teatru warszawskiego pan Carelle występuje na deskach teatru lwowskiego. Choreograficznym jego popisom towarzyszy wprawdzie niemile postukiwanie, jakgdyby koń tańczył nie czło-

wiek, ale trudno — pan Carelle hucznie oklaskiwany, tańczy... na szcudłach!

A oto znowu dla odmiany łatki na drutach, z drzewa ciosane, ruchome figury. Był ten teatr marionetek własnością Ernestyny Pratte ze Sztokholmu. Sceny przedstawiające pożar Moskwy i wylew Dunaju pod Pesztem stanowiły największą atrakcję programu.

Komu odwieczne piękno gwiazd i księżycy na niebie wieczorem nie wystarczało, ten w poszukiwaniu sztucznych efektów świetlnych, ognistych rac i kul, szedł patrzeć na popisy pirotechników. W służbę ognia i palnych materiałów szły przeważnie, jak świadczy nazwiska, ogniści synowie Italji. W roku 1837 popisował się we Lwowie Jan Nikolini, który głosił się uprzywilejowanym ogniomistrzem i aerostata gospodarza multańskiego w Jassach. W cztery lata po nim przybył pirotechnik akademji św. Barbary w Bononii Marian Michelini i już we Lwowie na stałe pozostał. Stał się predko na bruku lwowskim postacią popularną i w zakresie swego kunsztu zażywał sławy autorytetu. Gdy przyjeżdżał zagraniczny pirotechnik, mówiono o nim we Lwowie z lekceważeniem: nie umy! się do „naszego” Micheliniego. Predko, snąc zapomniano owemu Micheliniemu poświęcenie manifestu, gdy to rakiety pałome przezeń jednego wieczoru w jezickim ogrodzie zamiast strzelać w górę, poziomym lotem między widzów leciały, raniąc nawet dotkliwie w twarz jedną osobę.

(Dokończenie nastąpi.)

Pociągi, tramwaje i omi fasy... w godzinach 2 w nocy.

— Tow. gimn. Sokół-Macierz urządza w sali Sokola w niedzielę, 19. bm., uroczysty Wieczór Kościuszki, połączony z ćwiczeniami gimnastycznymi i koncertem orkiestry amatorskiej i Kółka mandolinistów Sokola-Macierzy. — Początek o godz. 7.30 w. Ceny miejsc: 600, 400, 200 i 100 — które można nabywać w Sokole-Macierzy od godz. 6—8 wiecz.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7 wieczorem.

Dziś, w piątek „Opowiesci Hoffmana”. — Jutro, w sobotę popołudniu „Barbara Radziwiłłówna”, tragedia w 5 aktach Felliniego; — wieczorem „Carmen”, opera w 3 aktach Bizeta (gościnnie występ Lachowskiej). — W niedzielę popołudniu „Księga Hioba”; — wieczorem „Gobelin”, krotokwila.

Repertuar Teatru Młodego (ul. Gródecka 2).

Dziś, w piątek, jutro, w sobotę i niedzielę „Subjokatorka”, krotokwila w 3 aktach.

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, w piątek „Japonka”, operetka w 3 aktach Renatsky'ego. — Jutro, w sobotę i niedzielę „Bajadera”, operetka w 3 aktach Kalmana.

„Gobelin” Zalewskiego nie ściągnął wczoraj na swą premierę, zbyt wiele publiczności, być może dlatego, że zapowiedziane odzwierciedlenie stosunków na tle oracji paskarskich, podziało na wielu odszczepiaczy.

Może jednak naaryszą się przecież i przyjdą — ta przyklasną autorowi i jego komedji, która ma wiele szczęśliwych momentów.

Sprawozdanie odczytamy najutro. Narazie zaznaczamy tylko sukces przedewszystkiem Rasinińskiego.

I. Koncert symfoniczny Polskiego Tow. Muzycznego odbędzie się w niedzielę 19 b. m. Wspaniały program obejmuje: Borlicza Karnawał rzymski i Brucknera Symfonię romantyczną oraz Beth w koncert fortepianowy Es-dur. Na wykonawcę koncertu fortepianowego, pozyskany, został słynny pianista Alfred Hoehn, który również 20 b. m. daje własny recital.

RADCA MEDYCYNALNY
Dr. Kazimierz Zgórski
powrócił z zagranicy i przyjmuje
jak dawniej, ul. ASNYKA I. I.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 17 listopada godz. 10:30.

	Kurs	
	oficjalny	nieoficjalny
Marki niemieckie	0 00	2. 0—2 30
Franki francuskie	0000	900 00—000
Franki szwajcar.	0000	0000 00
Funt szterlingi	00 000	00 00—00 00
Koronamiem.-aust.	00 00—00 00	20 00—23 00
Wiedeń	00 00—00 00	19 0—21 0
Korony czeskie	000 00—000 00	500 00—510 00
Praga, wypłata	000 00—000 00	490 00—505 0
Dolary ameryk.	00000—00000	15750—15850
Dolary kandyj.	00000—00000	15750—15850
Zurych Marki pol.	0 00—0 00	000 00
Lel	00 00—00 00	00 00—000
Liry	000 00—000 00	000 00—000 00
Budapeszt	0000 00—00 00	0 00—0 000
Paryż	00 00—000 00	000 00—000 00
Berlin	0 0—0 00	2 10—2 30

Tendencja na dolary silnie niżkowa.

TELEGRAMY.

MINISTROWIE W WILNIE.

Wilno. (PAT.) 16/11. W dniu wczorajszym Ministrowie Kumaniecki i Lopuszański z wiedzili w mieście szereg instytucji, odnoszących się do ich działy pracy. Następnie byli na obiedzie, wydanym przez delegata Rządu, wieczorem zaś na przedstawieniu galowym. Kumaniecki w gmachu delegata Rządu udzielał audjencji w sprawach szkolnictwa i odbył szereg konferencji z przedstawicielami kół pedagogicznych, zarządem miasta i organizacjami społecznymi. Obaj Ministrowie opuścili wieczorem Wilno.

DODATEK URZĘDNICZY.

Warszawa. (AW.) Minister skarbu wydał polecenie natychmiastowego wypłacenia 15 proc. dodatku dla urzędników i funkcyjarzy państwowych, uchwalonego na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów.

POLSKA A GDAŃSK.

Warszawa. (PAT.) Przybył do Warszawy na kilkudniowy pobyt senator wolnego miasta Gdańska p. Jewelowski celem porozumienia się z Rządem polskim w niektórych sprawach, które w ostatnich czasach były powodem konfliktu między Polską a wolnym miastem Gdańskiem.

HORYZONT POLITYCZNY WYJAŚNIA SIĘ.

London. (PAT.) Dnia 15. bm. wręczył ambasador angielski w Paryżu lord Harding Poincaré'mu memorandum, zawierające wyszczególnienie tych punktów, co do których, zdaniem rządu angielskiego powinna być ustalona jednomyślność sprzymierzonych, zanim jeszcze rozpoczęta będzie konferencja w Lozannie.

Paryż. (AW.) Poincaré oświadczył francuskim zastępcom prasy, że rychło porozumienie rządu francuskiego z Anglią w sprawie wschodniej jest prawie pewne. Oba rządy w najważniejszych kwestiach już się porozumiały. Poincaré sądzi, że Curzon w sobotę przybędzie do Paryża, zaś w niedzielę obaj razem wyjadą do Lozanny.

Paryż. 16. XI. (PAT.) „Matin” omawiając rokowania w sprawie wschodniej państw sprzymierzonych stwierdza, że obecnie poglądy obu państw bardzo się zbliżyły i osobiste stosunki pomiędzy członkami rządu są znakomite.

Paryż. (PAT.) Ambasador włoski Avezzano w Paryżu oświadczył w wywiadzie, że zmiana, jaka nastąpiła we Włoszech, nie tylko nie może spowodować osłabienia się stosunków francusko-włoskich, lecz przeciwnie może jeszcze bardziej je zacieśnić.

Paryż. (AW.) Przybył tu wczoraj Ismid Pasza i odbył dłuższą konferencję z Poincaré'm. Konferencja była bardzo serdeczna.

Paryż. (PAT.) Agencja Havasa dowiaduje się, że spotkanie pomiędzy Poincaré'm, lordem Curzonem a Mussolinim nastąpi w niedzielę lub poniedziałek w miejscowości Territet 30 km. od Lozanny.

SPISEK PRZECIWIW SOWIETOM.

Ryga. (PAT.) W związku z areztowaniem w Rosji sowieckiej tysiąca t. zw. kursantów, tj. wychowanków szkoły wojskowej, dzienniki domoszą, że planowali oni jakoby olbrzymi zamach na władzę sowiecką, w rocznicę objęcia władzy, tj. w dniu 7. listopada. Spiskowcy mieli zaareztować w Petersburgu Lenina, cały zjazd i komitet wykonawczy partji komunistycznej w pełnym składzie. Spisek wykryto przypadkowo podczas zgromadzenia, które spryszytami odbywali w jednej restauracji. 500 ludzi ma stanąć przed wojennym trybunałem rewolucyjnym.

O ZDRADZIE STANU.

Ateny. (PAT.) W procesie o zdradę stanu rozpoczęło się wczoraj przesłuchanie świadków. Jako pierwszego przesłuchano byłego głównodowodzącego Papulasa, który oświadczył, że rząd ateński nie uwzględnił jego żądania w sprawie zwolnienia oficerów niezdolnych i zastąpienia ich oficerami wyszkolonymi. Rozkaz do podjęcia ofenzywy uchwalony został przez rząd, między innymi marsz na Angorę postanowiony został przez Radę wojenną pod przewodnictwem b. króla Konstantyna, pomimo, że główne dowództwo i sztab

generalny ze względu na trudności w połączeniach, odradzały podjęcia tego kroku. Papulasa oświadczył dalej, że nie był informowany o żadnych notach państw sprzymierzonych, nadanych w dniach od listopada 1920 r., w których to notach przestrzegano Grecję przed niebezpieczeństwem powrotu na tron króla Konstantyna. Generalną znaaczył, że gdyby był wiedział o tych notach, nie byłby przyjął stanowiska głównodowodzącego armią.

Z sali sądowej.

Proces Fedaka.

(Posiedzenie z dnia 16. bm.)

W dalszym ciągu przemawiali obrońcy ze poszczególnymi oskarżonymi, nie dorzucając jednak wiele nowych myśli, ani nowych oświadczeń argumentów.

Jedynie dr. Lewicki opowiedział, mało społeczeństwu naszemu znaną historję zabiegów o założenie Uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie.

W r. 1921 Tow. im. Szewczenki starało się deleg. Galeckiego o pozwolenie na otwarcie kursów o poziomie i charakterze uniwersyteckim. Otrzymało odpowiedź odmowną. Wtedy Instytut Stauropigialny zwrócił się w tej sprawie bezpośrednio do Naczelnika Państwa, a to na podstawie dawnych przywilejów, które Instytutowi nadawały prawo zwracania się do królów polskich z pominięciem wszelkich pośrednich instancji. Odpowiedzi dotąd nie otrzymano.

Wobec tego, twierdzi obrońca, narzucała się konieczność stworzenia tajnego uniwersytetu ukraińskiego.

Dr. Starosolski, obrońca Palijewa i Hnatewicza, analizował sprawę każdego ze swych klientów z osobna, a potem w długim wywodzie charakteryzował nastroje młodzieży ukraińskiej, wyrabiające się w ciągu ostatnich lat paru; usiłował przeprowadzić ścisłe rozgraniczenie między pracą kulturalną, choć nie legalną, a konspiracją mającą na celu zamachy, tworzenie organizacji wojskowych i wreszcie zarzucany przez akt oskarżenia zamiar zbrojnego powstania. Zdaniem obrońcy, kto jak Palijew był kierownikiem prac kulturalnych, organizatorem tajnego uniwersytetu, ten nie miał czasu, ani mógł należeć do organizacji wojskowych.

Zasady, na których opierają się te dwa cele, wykluczają się nawzajem. Kto ma zamiar wywołać w najbliższym czasie powstanie, ten nie organizuje, z niesłychanym nakładem sił i z trudem gromadzonych funduszy — tajnego Uniwersytetu. Zresztą samą myśl powstania uważa obrońca za zupełnie fantastyczną i przedewszystkiem dla narodu ukraińskiego najzgubniejszą.

W końcu i ten obrońca także apelował do tych uczuć i wspomnień, które w Polaku każdym najżywszą zawsze dźwięczą struną.

Teatr a Kino.

Odczyt Józefa Jedlicza w sali Koła lit.-art.

(mg) Temat bardzo często — zwłaszcza u nas — pomijany i lekceważony. O kinie albo nie mówi się i nie pisze wcale, albo traktuje się je z reguły jako instytucję szkodliwą i niepotrzebną.

P. Józef Jedlicz w odczycie urządzonym wczoraj przez Związek Literatów polskich przekusił się o ujęcie zagadnienia zupełnie z innego stanowiska i powiedział nam rzeczy nowe i ciekawe, rozważając, czym kino jest dziś, a czym może stać się w przyszłości, oraz jaki jest stosunek sztuki teatralnej do kinematograficznej.

Fakt, że kino frekwencją publiczności, dochodami i zainteresowaniem szerokiach mas pobilo teatr, bierze prelegent nie za objaw obniżenia się ogólnego poziomu intelektualnego i smaku artystycznego, ale za wyraz psychicznej potrzeby nowoczesnego człowieka bez względu na jego przynależność klasową, czy kwalifikacje umysłowe, który ze sztuki kinodramatycznej czerpie zadowolenie dla tych jej walorów, jakimi nie rozporządza teatr.

Mylne jest zdanie, jakoby kino było sztuką nową i odrębną. Sztuka filmowa wytworzyła się ze sztuki dramatycznej, czego dowodzi choćby

Z polecenia ofiaruję do natychmiastowej dostawy około **10.000 butli** różnego, tylko pierwszorzędnego

Wina

wysyła za zaliczką przy 25 proc. wpłacie albo poprzednim wpłaceniem na Danziger Privat Aktien Bank, Tczew, franko tam dotąd. Zamówienia odbiera **B. F. Tywuschik, Pogódki-Pomorze.**

Sekt	5000	butl.
Portwein	1200	„
Malaga	1200	„
wino czerw. Margaux	1.00	„
węgierskie wino	1400	„

ZLECENIE.

Ofiaruję do natychmiastowej dostawy **5000 BUTL. KONIAKU „VERSCHNITH“**

Winkelhausen 3/4 l. butl. **1500** — Mk.
Wytyka następuje po otrzymaniu listowem z mówieniem za zaliczką przy 25% wpłacie lub poprzednim wpłaceniu na Danziger Privat Aktien Bank, Tczew, franko tam dotąd.

**B. F. TYWUSCHIK
POGÓDKI-POMORZE.**

OFIARUJĘ Z POLECENIA REZ ZOBOWIĄZANIA
200 000 sztuk różnych pierwszorzędnych oddzielnych cygar, w cenie 50—150 mk. za sztukę 250 proc. niżej dzisiejszej ceny fabrycznej. Wytyka za zaliczką lub franko tamdotąd przy 25 proc. wpłacie za poprzednią wpłatą na Danziger Privat Aktien Bank, Tczew.

Z mówienia przyjmuje
**B. F. TYWUSCHIK
POGÓDKI-POMORZE.**

OGŁOSZENIE.

Na podstawie zarządzenia Powszechnego Związku na własnej pomocy opartych galic. stowarzyszeń zarobkowych i gospod. we Lwowie, odbędzie się dnia 26. listopada 1922 o godzinie 3. popołudniu Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Spółki Kredytowej dla handlu, przemysłu i rzemiosła „Samopomoc” spółdzielni z ogr. poręką w Radziechowie. Oddział we Lwowie w biurze oddziału we Lwowie przy ulicy Legionów L. 33, z następującym porządkiem dziennym:

1. usunięcie ze statutu sprzeczny z ustawą o spółdzielniach (ust. 2. art. 56) przepis §. 68.
2. Wybór i zastępcy zarządu.
3. Wybór Rady nadzorczej.
4. Wnioski członków.

Lwów, dnia 16. listopada 1922. **Dyrekcja.**

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE „FENIKS” we Wiedniu I dz. Riemergasse 2

RACHUNEK OBROTOWY za rok 1921.

(w austr. koronach)

Rozchody: Wypłaty szkód 13,489,639.—, odkupy 2,086,362.—, dywidendy ubezpieczonych 530,711, wydatki administracyjne 122,044,449, inne wydatki 58,754,155 —, rezerwa szkód 12,043,898 —, rezerwa premji i przeniesienia premji 670,421,282 —, inne rezerwy 125,122,232 —, nadwyżka 3,720,206 —

Przychody: Przeniesienie zysku 192,923 —, przeniesienie i rezerwa premji 296,768,806 —, rezerwa szkody 6,334,483 —, inne rezerwy 11,854,303, premje 408,040,864 —, odsetki 38,552,324 —, inne przychody 246,469,231 —

BILANS 1921.

Aktywa: Stan kasy 31,250,489.—, wkładki pieniężne 236,940,934 —, realności 12,237,600 —, papiery wartościowe 686,911,419 —, hipoteki 18,771,195 —, pożyczki ni. własne polisy 10,589,572 —, inne pożyczki 34,155,399 —, wierzytelności reasekuracyjne 219,067,115 —, wierzytelności u agentów 95,953,651 —, wierzytelności 69,242,746 —, rozmaite 39,340 —

Pasywa: Kapitał akcyjny 6,000,000 —, rezerwa i przeniesienia premji 658,300,602 —, rezerwa szkód wypłać się mających 12,043,898 —, fundusze dywidendowe dla ubezpiecz. 27,411,628 —, inne rezerwy 124,879,511 —, reasekuracja 574,515,107, dług 368,575 —, inne 7,919,973 —, nadwyżka 3,720,206 —

W. Hellmann mp. Dr A. Zimmer mp. H. Winter mp.
Buchalterja: Ed. Hanny mp

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE „FENIKS” we Wiedniu, Gen. Przedstawicielstwo we Lwowie

SPECJALNY RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW od interesów z warty h w Polsce za r 1921.

(w markach polskich)

Rozchody: Wypady za zapadłe ubezpieczenia i renty 803,398,2, odkupy polis 104,448,88, wypłaty dywidend 65,797,77, koszty akwizycji 7,96,217,27, bieżące wydatki administracyjne 10,786,694,02, rezerwa dla wypłać się mających szkód 1,896,185,92, rezerwa premji 29,896,244 —, przeniesienia premji 6,739,079, premje uiszczone z góry 1,815,878 —, wolne rezerwy 84,097,74 —

Przychody: Pr mje i przeniesienia z r. ub 16,664,166,40, rezerwa dla wypłać się mających szkód z r ub 1,734,858,80, wolna rezerwa z r ub 6,247,479 —, przychód premji 28,335,833,39, przychód odsetek 1,468,660,30, inne przych. 1,628,888,43, przekazy centrali dla polskich filij 3,274,055,59

SPECJALNY BILANS DLA P O S I za r 1921

(w markach polskich)

Aktywa: Stan kasy we Lwowie i inny h filij polskich 9,997,537,22, wkładki stoące do dyspozycji w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności 2,510,992,49, papiery war. 20,198,400, hipoteki 2,900,000 —, dłużnicy filij i agentów 4,438,723,45, pożyczki na własne polisy 301,339,61, inwentarz 84,491,90.

Pasywa: Rezerwa premji 29,896,244, przeniesienia premji 6,739,079 —, przedpasy premji 1,815,878 —, rezerwa mających się wypłać szkód 1,896,185,92, wolna rezerwa 84,097,74
W. Hellmann mp. Dr A. Zimmer mp. H. Winter mp.
Buchalterja: Ed. Hanny mp

L. 1/pr. OGŁOSZENIE.

Powiatowa Kasa chorych w Podhajcach rozpisuje niniejszem wybory do Rady Kasy na dniu 31. grudnia 1922 od godziny 9-tej do 13-tej w biurze powiatowej Kasy chorych w Podhajcach.

Wybierani będą 45 delegatów i tyle zastępców, a to 1/3 z grona pracodawców, zaś 2/3 z grona ubezpieczonych.

Uwzględnione będą tylko te listy kandydatów, które będą doręczone najpóźniej na 3 tygodni przed dniem wyborów, zaś głosować można tylko na jedną z list uznanych przez komisarza rządowego tej kasy. Spisy wyborców przglądać można w biurze pow. Kasy chorych w Podhajcach od godziny 9 rano do 1 popołudniu.

W ciągu dni dziesięciu licząc od dnia ogłoszenia spisów przysługuje każdemu ubezpieczonemu odnośnie do ubezpieczonych, każdemu zaś pracodawcy odnośnie do pracodawców prawo reklamacji co do wpisania lub wykreślenia w spisie czy to reklamowanego czy innej osoby.

Kominasz rządowy i dyrektor Kasy.
Podhajce, dnia 14. listopada 1922. 10566

Bandzysta Polaczek
Sambor. — Ilustrowane
cenniki darmo

Keklania,
dźwignią
handlu

Walne Zebranie Podolskiej Spółki producentów konopi

w Borkach wielkich stow. zarej. z ograniczoną poręką odbędzie się dnia 28 listopada 1922 o godz. 11-tej rano we Lwowie, ul. Kopernika 4. (sala Towarzystwa kredytowego Ziemińskiego), z następującym porządkiem dziennym:

- 1) odczytanie protokołu z ostatniego Zebrania,
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji z wykonania uchwał Walnego Zebrania z dnia 24 maja 1922 w sprawie rozwiązania stowarzyszenia 10573
- 3) wnioski członków.

W braku kompletu odbędzie się następne Walne Zebranie bez względu na ilość członków obecnych o godz. 12 rano tego samego dnia tamże.

Prezes Rady Nadzorczej.

Miejski Zarząd Zastawniczy we Lwowie.

Oddział Miejskiej Kasy Oszczędności we Lwowie

na podstawie zezwolenia Magistratu król. stol. miasta Lwowa z dnia 24/10. L. M. 10396/1 1922.

urządza w dniu 4. grudnia i następnych pop.

od godz. 15:30 (3:30) do godz. 19:00 (7:00 wiecz.) w lokalu Miejskiej Kasy Oszczędności, przy ul. Wałowej liczb 9 (parter)

Sprzedż Licytacyjną Zastawów.

Sprzedane zostaną niewykupione przedmioty ze złota, srebra, platyny i szlachetne kamienie zastawione do dnia 30 czerwca 1920 oznaczone Nr. 4781 do Nr. 62671. 10559

Galicyjskie Karpackie Naftowe Towarzystwo Akc. dawniej BERGHEIM & MAC GARVEY.

OGŁOSZENIE.

Na 27 Zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszów odbytem 23. października 1922 uchwalono podwyższyć kapitał akcyjny Towarzystwa z 33,600,000 Mp. drogą emisji 96,000 nowych gotówką pełno wpłaconych akcji opiewających na okaziciela każda o nominalnej wartości 350 — marek na

67,200.000 MAREK

i upoważnić Radę Zawiadowczą do ustalenia terminu, kursu i bliższych sposobów pozbycia nowo wydać się mających akcji.

Na mocy tego upoważnienia udziela się posiadaczom obecnie w obiegu będących akcji prawa nabycia w wszystkich 96,000 akcji każda o nominalnej wartości 350 — marek z prawem do dywidendy od 1. maja 1922 r. pod następującymi warunkami:

1. Każda pojedyncza dawna akcja uprawnia do nabycia jednej nowej akcji.
2. Cenę poboru ustaloną na 200,000 Mp. wraz z 3% podatku giełdowego za każdą nową akcję należy złożyć w gotówce przy zgłoszeniu prawa poboru.
3. Zgłoszenie prawa poboru ma nastąpić pod rygorem utraty tegoż w czasie od 20. do 30. listopada 1922 r. włącznie w Warszawskim Banku dyskontowym w Warszawie, w Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, Wiedeń I Am Hof 6. w Schweizerische Bankgesellschaft Genf (Genève) w domu bankowym Clairin & Co., Paryż 61. Boulevard Haussmann.
4. Akcjonariusze, którzy pragną wykonać prawo poboru mają złożyć dawne akcje bez arkuszy kuponowych uporządkowane arytmetycznie za podwójną konsygnacją, które to formularze bezpłatnie wydają miejsca zgłoszenia, celem os empiowania i równocześnie uiścić kwotę 200,000 Mp. wraz z 3% tytułem podatku giełdowego za każdą nową akcję. Po ostemplowaniu zwróci się dawne akcje składającemu.

Składającą otrzyma potwierdzenie kasowe na złożoną kwotę, za zwrotem którego nowe akcje swego czasu będą mogły być odebrane w wyżej wymienionych miejscach zgłoszenia.

Rada Zawiadowcza.

Glin k marjampolski, 17. I stopada 1922.